

Produktivnost dela

STALNA PRILOGA ZVEZNEGA INŠTITUTA ZA DELOVNO PRODUKTIVNOST

Priprava dela na gradbišču element produktivnosti

Organizacijo gradbišča je treba prilagoditi naravi dela, ki ga bomo na njem opravili, toda biti mora tudi tako gibčna, da bo omogočila dela pod različnimi pogoji.

Vsako gradbišče organiziramo po naslednjih etapah:
 - priprava dela,
 - izvršitev dela,
 - pouk iz pridobljenih izkušenj.

Izvršitev dela. To je prvi in verjetno najvažnejši del vsake dobre organizacije. Kaj vse spada k pripravi za delo? Predvsem dobro proučevanje glavnih dokumentov, ki

pregledati stanje gradbišča, dohode za ljudi in opremo, stanovanja in prehrano delavcev, priključke na prometno, vodovodno in električno mrežo, dohodne steze, koristne naslove, krajevne dobavitelje, možnosti zaposlitve tamkajšnje delovne sile itd.

Tako gre vrsta priprav, preden se začne gradnja objekta. Sebe ko so te priprave končane in je delo dobro pripravljeno, lahko začnemo z graditvijo. Če bomo tako delali, bomo Joegli mnogo večjo produktivnost, gradnja pa bo postala boljše in cenejša.

Ocena dela

Delavčev zaslugek mora biti odvisen od vrste in teže dela, ki ga opravlja na svojem delovnem mestu. Način, kako bi najbolj pravilno ocenili delo posameznika in ga nagradili s pravičnim zaslužkom, najdemo v sodobnih sistemih »ocene dela«.

Pri uporabi tega sistema je zelo važno, da odstranimo sleherni subjektivni in osebnostni moment pri ocenjevanju. Izogniti se je treba cenitvi dela na pogled in v naglici.

Oceno dela, ki ga je opravil delavec, je treba opraviti stvarno po ugotovljenih in v praksi preverjenih sistemih, ki so se v mnogih državah že uveljavili in ki so jih lani začela uvajati tudi nekatera naša podjetja. Prav tako je važno, da vsak delavec vidi vnaprej možnost svojega napredovanja in izboljšanja zaslugek, ki ga bo dosegel če menja delo. Prav tako imajo strokovnjaki, ki se ukvarjajo z oceno dela, ali proučujejo in izvajajo plačni sistem, dosti možnosti, da primerjajo in kontrolirajo, ali so ista dela v istem podjetju in isti gospodarski veji enako plačana, ali pa je pri tem treba kaj popraviti.

Za tisto delo, ki ima največ točk, določamo tudi največjo plačo, tistemu pa, ki ma najmanj točk, najmanjšo plačo. Vsa ostala dela se razvrščajo med ti dve deli, plače delavcev, ki opravljajo dela, pa se gibljejo med najnižjimi in najvišjimi plačami po številu točk, ki so dodeljene vsakemu delu.

Zlasti je važno, da lahko razna dela tako med seboj primerjamo, ker so ocenjena po isti metodi. Vsako delo proučujemo in analiziramo in ocenjujemo po istih zahtevah. Vsaka zahteva pa je dobila glede na stopnjo težine ustrezajoče število točk.

Z uporabo tega sistema imamo znatne možnosti za odpravo napak pri določanju plač, kakor tudi za pravično razporeditev ljudi pri delu, tako da pride vsak človek na pravo mesto.

Turistična hranilnica za letni dopust

Turistična zveza Jugoslavije je pripravila in dela v razpravo zanimiv predlog. Gre za ustanovitev turistične hranilnice za letni dopust. Namoga hranilnice je, da v sodelovanju z drugimi zainteresiranimi organizacijami in ustanovami daje delavcem in uslužbencem spodbudo, da bi svoji prosti čas čimbolj izkoristili za izlete in turistična potovanja. Razen tega pa naj bi jih navadila, da bi v ta namen dajali na stran del svojih zaslužkov. Turistična hranilnica pa jim je s svoje strani zagotavljala cenen prevoz in prenočišča.

Člani turistične hranilnice bi bile ustanove, podjetja in organizacije. Letno bi plačevale določen znesek kot članski prispevek, ki bi ga določili po številu delavcev in uslužbencev. Zato bi uživali vse pravice in prednosti, ki bi jih zagotavljala turistična hranilnica, v načelu samo delavci in uslužbenci tistih ustanov, podjetij in organizacij, ki so njeni redni člani.

Turistična hranilnica bi prepustila vodstvo tehničnih poslov kakšni banki. Banka bi tiskala hranilne znamkice in izdajala hranilne knjižice. Ker bi bila to organizacija socialnega značaja, turistična hranilnica ne bi delila svojega dobička, nič ga ne bi dajala skupnosti, temveč bi ga vplačevala v sklad za znižanje cene hranilnih znamkic, kar bi pomenilo veliko vzpodbudo za varčevanje. Z znamkicami bi se lahko plačevale usluge.

Ta predlog je bil postavljen zategadelj, da bi se naši delavci in uslužbenci zainteresirali za to, da bi svoji letni dopust preživeli v naravi, na turističnih potovanjih in izletih. Tako se je po podobnih izkušnjah v inozemstvu rodila ideja o ustanovitvi turistične hranilnice.

J. Padija

Nagla zdravniška pomoč preprečuje infekcijo

Notranji transport

V industrijski proizvodnji, v gradbeni izgradnji, prometnih uslugah, trgovinski dejavnosti, pri kmetijskih delih, povsod se različen material prinaša, iztovarja, sklada v skladišča, prenaša, zavija, razvija, raznaša itd.

Ker tega notranjega transporta ni mogoče odpraviti, ga je treba skrbeti na najmanjši minimum in pregledati možnosti za racionalnejše manipuliranje s tem materialom. To pa pomeni da je treba ugotoviti naslednje:

- Ali bi lahko napravili tako ambalažo, ki bi hkrati najbolj ustrezala teži, ki jo nosi, zaščiti, ki jo mora dati, manipulaciji pri nakladanju, prevozu in razkladanju, lastni ceni, ponovni uporabnosti, zvišanju in razvijanju?
- Ali bi bilo nakladanje in razkladanje lahko lažje in cenejše?
- Ali bi bil lahko prenos hitrejši in cenejši?
- Ali bi se za transport lahko uporabili valji, vozički, dvigala in kakšna druga motorizirana ali nemotorizirana mehanizacija?
- Ali se lahko preprečijo poškodbe pri razkladanju in pri drugih postopkih manipulacije?
- Ali se lahko prenosne naprave in prevozna sredstva bolje izkoriščajo? (morda bi šlo v tovornjak lahko 8 zabojev namesto 6, če bi bili samo za 5 cm krajši)?
- Ali bi se transportne razdalje lahko skrajšale, da bi bil ves delovni prostor manjši?
- Ali bi se material lahko nakladal tudi v višino, da bi se zmanjšal skladiščni prostor?
- Ali bi tla lahko tako vzdrževali in popravljali, da bi se manj kvarila od transportnih vozil?
- Ali bi notranji transport lahko tako organizirali, da se vozila ne bi vračala prazna, da material ne bi čakal na delovnih mestih, da se ne bi zamašili svobodni prehodi, poškodovali in preobremenjevali delavci, poškodoval material ali vozila?

S postavljanjem takih in podobnih vprašanj in z njihovo rešitvijo boste prav gotovo našli kakšne možnosti za povečanje delovne produktivnosti.

To pot bomo na kratko pregledali pripravo dela, ki jo pri nas čisto zapostavljamo.

Ni redek primer, da investitor po sklenitvi pogodbe ne pusti izvršitelju dovolj časa za proučitev in solidno pripravo dela, temveč zahteva, naj gradbišče takoj prične delati. Da bi kolikor toliko ustregel zahtevam investitorja, pošlje izvršitelj na gradbišče nekoliko delavcev, ki začno postavljati barake, pripravljati teren in prineso del materiala. Taka praksa je sigurno znamenje nereda in pomeni prvo oviro za zdravo pripravo dela.

Podjetju je treba dati dovolj časa, da se resno pripravi za

so priloženi pogodbi. Če so morebiti nepopolni, je treba zahtevati, da se izpopolnijo. Za vsako opravilo, ki ga navaja predračun, je treba izračunati količino delovne sile in potrebnega materiala. Tako bo mogoče določiti po eni strani številčno stanje učinkovitosti in sestavo ekip, po drugi strani pa program preskrbe z materialom in takt pošiljatev na gradbišče, za katerega se je treba zmeniti s pošiljatelji. Hkrati je treba skrbno proučiti plane in jih izpopolniti z načrti za postavljane odrov, treba je izbrati osebnostna orodja za gradbišče itd. Odgovorna oseba, ki je postavljena za šefa gradbišča, mora iti na kraj gradnje in tam

POVEČATI DELOVNO PROIZVODNOST	POMENI DOBRO UPRAVLJATI,
DOBRO UPRAVLJATI	POMENI VNAPREJ VIDETI, ORGANIZIRATI,
PREVERJATI	ODLOČATI, KOORDINIRATI IN PREVERJATI
	POMENI VPRAŠATI.
toda ne na slepo, brez resno premišljenega, sistematično pripravljene načrta za postavljanje vprašanj.	
Prinašamo nekoliko predlogov, ki bi članom upravnih odborov naših podjetij lahko koristili pri sestavljanju njihovih seznamov vprašanj. Danes prinašamo 10 vprašanj, ki bi jih lahko vsaj enkrat na leto postavili šefu nabavnega oddelka.	
1. Ali je bil pretekli mesec delež stroškov za material v skupnih stroških proizvodnje našega podjetja isti kakor predhodni mesec?	DA NE
2. Ali je bil v preteklem mesecu delež stroškov za material v skupnih stroških proizvodnje našega podjetja večji kakor v predhodnem mesecu?	
3. Ali je bila v zadnjih treh mesecih vrednost naših naročil večja od trenutne vrednosti materiala, surovin in kupljenih polizdelkov v našem skladišču?	
4. Ali proizvodni oddelki vsaj enkrat tedensko dostavljajo nabavnemu oddelku seznam materiala, ki ga nameravajo prihodnji teden, prihodnji mesec in prihodnje trimesečje potrošiti?	
5. Ali izdajamo vsaj 50 odstotkov vrednosti naših naročil po primerjavi dveh ali več ponudb?	
6. Ali vodimo evidenco o materialu, ki se v raznih letnih sezonah ali tudi sicer od časa do časa teže nabavijo?	
7. Ali vodimo evidenco o rokih dobave važnejših materialov in surovin?	
8. Ali je kdo iz našega nabavnega oddelka že obiskal obrate naših glavnih dobaviteljev?	
9. Ali naše podjetje sprejema material, surovine in kupljene polizdelke kvalitativno?	
10. Ali naši dobavitelji redno rešujejo naše reklamacije?	